

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Dosarul nr.2r-1157/22
2-21077437-02-2r-21042022

judecător: I. Potîngă

DECIZIE

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

24 mai 2022

mun. Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Malî
Vitalie Cotorobai și Viorica Mihaila

a judecat în ordinea art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, fără ședință de judecată, recursul declarat de Ruslan Verbițchi, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 octombrie 2021, adoptată la cererea de chemare în judecată înaintată de Verbițchi Ruslan împotriva lui Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului moral,-

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

c o n s t a ț ă :

Pretențiile petiționarului:

La 19 mai 2021 Verbițchi Ruslan s-a adresat în judecată în contradictoriu cu Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului moral în sumă de 1 500 000, 00 lei.

Prin încheierea din 20 mai 2022 cererea de chemare în judecată formulată de Verbițchi Ruslan împotriva lui Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului moral, a fost restituită.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2021 încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 mai 2021, în cauza civilă formulată la cererea de chemare în judecată de către Verbițchi Ruslan împotriva lui Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului moral, a fost casată și remisă în prima instanță la faza de primire, în același complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 februarie 2022

cererii menționate nu i s-a dat curs, informând reclamantul despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate în încheierea sus menționată, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 februarie 2022, s-a restituit cererea formulată Verbițchi Ruslan împotriva lui Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului mora. S-a remis în adresa lui Verbițchi Ruslan în cauză și cererea de chemare în judecată cu actele anexate. S-a explicat reclamantului că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pârît, cu același obiect și aceleași temeuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.

Solicitarea recurentului și termenul de declarare a recursului:

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, la data de 11 aprilie 2022, Ruslan Verbițchi a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 februarie 2022, solicitând instanței de recurs casarea încheierii instanței de fond din 03 februarie 2022 și 18 februarie 2022 și pronunțarea unei decizii prin care să fie admisă cererea sa cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și primirea spre examinare a cererii de chemare în judecată cu restituirea spre examinare în fond în instanța de judecată competentă.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Astfel, momentul care declanșează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Totodată, prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova la pct. 5.1.1 a indicat că cauzele civile se suspendă de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile. Totodată, au fost stabilite excepții de la suspendarea de drept pentru anumite categorii de litigii care însă prezenta cauza nu cade sub incidența acestor excepții.

Ulterior, prin pct. 2 al Dispoziției nr. 13 din 31 martie 2022 emisă de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova s-au stabilit următoarele măsuri de tranziție în domeniul justiției, începând cu data de 04.04.2022: 2.1 Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile, penale și de contencios administrativ

care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct. 2. În cauzele civile, penale și de contencios administrativ care au fost suspendate de drept potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii dispoziției respective, dosarele se înaintează instanței competente începând cu data prevăzută la pct. 2.

Prin urmare, Colegiul civil atestă că recursul înaintat la 11 aprilie 2022 împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 februarie 2022 este depus în termen.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, Ruslan Verbițchi a reiterat circumstanțele de fapt și de drept evocate în cererea de chemare în judecată. Suplimentar a indicat că, conform art. 3 al legii taxei de stat pentru cererile de chemare în judecată privitor la examinarea chestiunilor ce vizează apărarea onoarei și demnității taxa de stat constituie 100 lei.

Consideră că, astfel a achitat taxa de stat în valoare de 100 lei și 150 lei pentru capătul de acțiune patrimonial.

Aprecierea instanței de recurs:

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului și materialele dosarului, Colegiul Civil consideră necesar de a respinge recursul declarat de Ruslan Verbițchi și a menține încheierile judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 februarie 2022 și 18 februarie 2022, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 432 Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat

legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului. (3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale. Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile. Instituția asigurării acțiunii civile în procesul civil, reprezintă mecanismul ce constă dintr-un șir de măsuri (mijloace) procesuale menite să garanteze posibilitatea unei executări efective a unei hotărâri judecătorești în cazul satisfacerii pretențiilor reclamantului.

În conformitate cu art. 167 alin.(1), lit. b) din Codul de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează dovada de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 171 alin.(1) din Codul de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.(1) lit.a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 171 alin.(2) din Codul de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Coroborînd materialul probator anexat la dosar, Colegiul reține că, La 19 mai 2021 Verbițchi Ruslan s-a adresat în judecată în contradictoriu cu Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului moral în sumă de 1 500 000, 00 lei.

Prin încheierea din 20 mai 2022 cererea de chemare în judecată formulată de Verbițchi Ruslan împotriva lui Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului moral, a

fost restituită.

Prin Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2021 încheierea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 26 mai 2021, în cauza civilă formulată la cererea de chemare în judecată de către Verbițchi Ruslan împotriva lui Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului mora, a fost casată și remisă în prima instanță la faza de primire, în același complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 03 februarie 2022, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, ca fiind neprobată. Totodată, cererii menționate nu i s-a dat curs, informând reclamantul despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate în încheierea sus menționată, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 18 februarie 2022, s-a restituit cererea formulată Verbițchi Ruslan împotriva lui Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului mora. S-a remis în adresa lui Verbițchi Ruslan în cauză și cererea de chemare în judecată cu actele anexate. S-a explicat reclamantului că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pârît, cu același obiect și aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.

Colegiul civil atestă temeinicia concluziilor instanței de fond potrivit cărora prin încheierea de a nu da curs cererii din 03 februarie 2022, reclamantul urma să-și onoreze obligația achitării taxei de stat în mărime de 25 000 lei.

În conformitate cu art. 9 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sînt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Prin urmare, judecătorul, la primirea cererii, în scopul asigurării bunei-desfășurări a procesului, poate impune reclamantul la respectarea prevederilor art. 167 alin.(1), lit.b) din Codul de procedură civilă

Ținând cont de obiectul acțiunii înaintate de Ruslan Verbițchi în speță se impune impunerea acestuia la achitarea taxei de stat în mărime de 25 000 lei după cum a fost determinat în mod just de instanța de fond.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului privind faptul taxa de stat a fost achitată în mod legitim în cuantum de 100 lei pentru pretenția privind dispunerea obligării pârâtului să dezmință public acuzațiile și să prezinte scuze publice și 150 lei pentru capătul acțiunii patrimoniale din următoarele considerente.

Conform art. 19 alin.(2) din legea cu privire la libertatea de exprimare, pentru pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin

defăimare se achită o taxă de stat în mărimea prevăzută la art. 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat.

Astfel, la încasarea prejudiciului moral pe această categorie de cauze, taxa de stat se va percepe în cuantum de 3% din valoarea totală a acestei revendicări, prejudiciul moral fiind asimilat pretențiilor cu caracter patrimonial și nu celor cu caracter nepatrimonial. Prin urmare se atestă temeinicia cuantumului taxei de stat necesare a fi onorată de reclamant la depunerea acțiunii în mărime de 25 000 lei, stabilit de instanța de fond prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 februarie 2022.

Totodată, Colegiul civil constată și temeinicia concluziilor instanței de fond ce vizează respingerea cererii de scutire de la plata de taxe de stat formulate de Ruslan Verbițchi.

Colegiul civil relevă că, în conformitate cu art. 85 alin.(4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probe prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin.(1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probe prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana de plata taxei de stat în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Prin urmare, în cererea de scutire de la plata taxei de stat persoana solicitantă urmează a expune circumstanțele care justifică solicitarea și anexa acte confirmative ale acestor circumstanțe.

În speță, Colegiul civil constată că, Ruslan Verbițchi a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, însă nu a prezentat probe pertinente și admisibile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat, existența sau inexistența mijloacelor financiare și/sau alte înscrisuri care ar permite evaluarea în ansamblu a stării sale financiare, or simpla solicitare nu este în măsură să permită concluzionarea situației materiale precare ale apelantului și, implicit, să determine necesitatea scutirii de la plata taxei de stat.

Concluzionând, Colegiul civil atestă că, contrar indicațiilor legitime ale instanței, Ruslan Verbițchi nu a lichidat neajunsurile, iar drept consecință cererea de chemare în judecată a fost restituită.

Colegiul reține că participanții la proces urmează să se folosească cu bună

credință de drepturile și obligațiile sale procesuale și în acest scop să prezinte probe pertinente, concludente și admisibile întru susținerea poziției sale într-o instanță de drept.

De altfel, CEDO prin practica sa constantă, a relatat că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției și impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit), urmează a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Prin urmare, instanța de fond pe cale de consecință cu respectarea exigențelor impuse de art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, a restituit cererea reclamantului Ruslan Verbițchi, ca urmare a faptului că acesta nu a îndeplinit indicațiile instanței cuprinse în încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 februarie 2022.

Astfel, reieșind din concluziile expuse supra, și ținând cont de faptul că încheierile instanței de fond sunt legale și întemeiate, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul Civil conchide asupra netemeinicii recursului declarat de Ruslan Verbițchi motiv din care acesta urmează a fi respins, cu menținerea încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 februarie 2022 și 18 februarie 2022, care la rândul său sunt emise în conformitate cu prevederile legale aplicabile raportului juridic litigios.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ruslan Verbițchi.

Se mențin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 februarie 2022 și din 18 februarie 2022, la cererea de chemare în judecată înaintată de Verbițchi Ruslan împotriva lui Trubca Alexandr privind apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației denigratoare și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Malîi

Judecătorii

Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila